

Мета: поповнити знання батьків про особливості вікової психології підлітків; розширювати психолого-педагогічний світогляд батьків щодо виховання підлітків; формувати емоційно-позитивне ставлення до дітей; налагоджувати тісний контакт і взаєморозуміння між батьками та вчителями.

Форма: практичне заняття з елементами тренінгу.

Обладнання та матеріали: ручки, маркери, бланки анкет, проектор; написані учнями листи на тему: “Прислухайся до мене, я- підліток !”, бланки відповідей учнів на анкету "Ти і твоя родина".

Список літературних джерел:

1. Воронова Т.В., Пономаренко В.С. Основи здоров'я. 6,7 клас: Посібник для вчителя. - К.: Алатон, 2005.-264с.
2. Жеребецький Ю., Бойченко Т., Колотій Н. Валеологія в школі і вдома: Посібник для батьків. - К.: Логос, 1999.-88с.

Хід заняття

I. Виступ класного керівника.

Шановні батьки! Уявімо собі таку ситуацію. Засадити ми ділянку землі, скажімо, помідорами чи картоплею. Однаково на всій площі підготували ґрунт, удобрили, розпушили землю, випололи бур'ян. І що маємо в результаті? Чи всі кущі дали однаковий урожай? Ні. Одні виростили більші й плід дали добірніший, ніж інші, а деякі й зовсім не вродили. У чому річ? А може, не кожній рослині треба було всього однаково й порівну?

Наша з вами мета куди вища, і завдання значно складніші: сформувати з кожної дитини особистість відповідно до нашого ідеалу. Підкреслюю: з кожної! Бо якщо на ділянці кілька кущів не дали очікуваного плоду, то це не велика біда: недобір компенсують більш урожайні. А для нас такої компенсації не може бути, кожна дитина має стати Людиною, залишити добрий слід на землі. Щоб цього досягти, кожна дитина має отримати потрібну їй частку нашої уваги, мудрості, доброти, ласки й вимогливості, поради й допомоги. Кожна дитина - це, передусім, душа, це маленький світ зі своїми особливостями. І його, цей світ, треба знати, щоб, втрутившись у нього, розвинути, збагатити, удосконалити, облагородити, але, не дай Боже, зашкодити. Класному керівнику, як і вчителям - предметникам, найперше треба добре вивчити ваших дітей. Це запорука успіхів у нашій роботі. Але для глибокого вивчення потрібен час. А перед вашими дітьми вже стоять завдання, які треба розв'язувати негайно і щодня. І не дивно, що деякі з них уже відчували певні труднощі. Крім індивідуальних особливостей кожного школяра, потрібно враховувати й вікову психологію. Ваші діти зараз знаходяться у віці, який називають підлітковим, перехідним, критичним. Це дуже відповідальний період у становленні особистості людини, а для батьків і вихователів — чи не найбільш складний.

Саме в цьому віці відбувається перехід від дитинства до отрочства та юності, зміни у фізичному, психічному й соціальному відношеннях.

В. Сухомлинський назвав цей період другим народженням людини. “Першого разу народжується жива істота, другого разу — громадянин, активна, мисляча, діюча особистість, що бачить уже не тільки навколишній світ, а й саму себе. Першого разу людина заявляє про себе криком: “Ось я, дбайте, турбуйтеся, не забувайте про мене ні на хвилину, бережіть, сидіть, затамувавши подих, біля моєї коліски”. Удруге народившись, людина заявляє про себе зовсім інакше: “Не опікайте мене, не ходіть за мною, не зв'яжуйте кожен мій крок, не сповивайте мене пелюшками нагляду й недовір'я... Я самостійна людина. Я не хочу, щоб мене вилили за руку”.

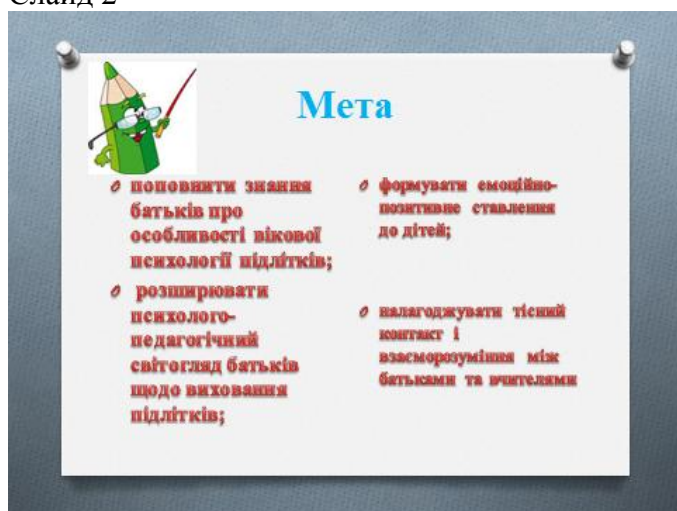
У цей час яскраво виявляються прагнення до самостійності й властивих дорослим форм поведінки. Стосунки з дорослими, зокрема з батьками й педагогами, стають складнішими, особливо, коли старші не розуміють змін, які відбуваються в особистості підлітка, і продовжують ставитись до нього, як до дитини.

Тема нашої зустрічі: “Прислухайся до мене, я – підліток!” (Слайд 1). Мета: поповнити знання батьків про особливості вікової психології підлітків; розширювати психолого-педагогічний світогляд батьків щодо виховання підлітків; формувати емоційно-позитивне ставлення до дітей; налагоджувати тісний контакт і взаєморозуміння між батьками та вчителями. (Слайд 2)

Слайд 1

**“Прислухайся до мене,
я – підліток!”**

Слайд 2

Мета

- поповнити знання батьків про особливості вікової психології підлітків;
- розширювати психолого-педагогічний світогляд батьків щодо виховання підлітків;
- формувати емоційно-позитивне ставлення до дітей;
- налагоджувати тісний контакт і взаєморозуміння між батьками та вчителями

II. Робота в групах. Схарактеризуємо фізіологічні та психологічні зміни, що відбуваються у ваших дітей. I група – фізіологічні зміни (зовнішні), II група – психологічні зміни (внутрішні). Завдання: з поданих характеристик вибрати необхідне.

Завдання для I групи.

Непропорційність частин тіла, стрункість, пропорційність тіла, видовженість фігури, не координованість рухів, збільшення рук, ніг; збільшення статевих органів; правильна постава, плавність рухів.

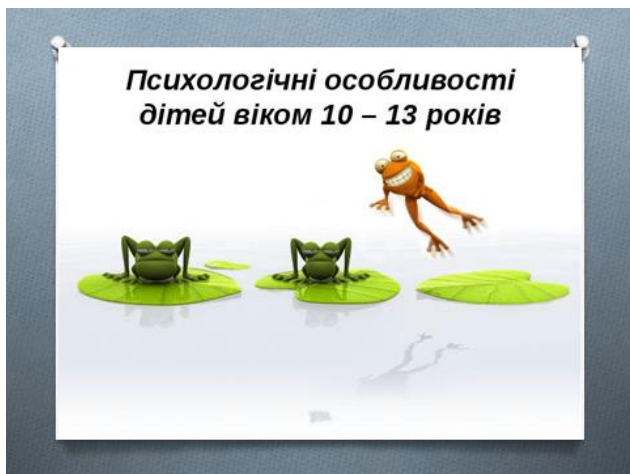
Завдання для II групи.

Врівноваженість, вразливість, бунтарство, спокій, незалежність, дратівливість, надмірна образливість, нестриманість, витримка, поміркованість, самостійність, неслухняність, дисципліна.

Виступи батьків.

Підсумок класного керівника

Слайд 3

Підлітковий вік починається з 10 – 11 років і триває аж до 18. Це період бурхливих змін. Можуть спостерігатись такі явища, як: непропорційність частин тіла, видовженість фігури, певна не координованість рухів тощо.

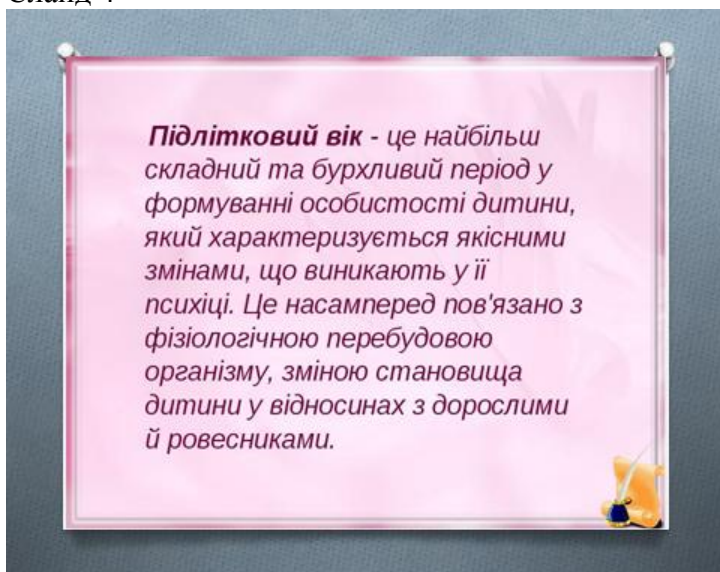
Інколи у підлітків виникає так звана диспропорція розвитку, яка виникає через невідповідність між надмірно швидкими темпами росту тіла й дещо повільнішим розвитком дихальної та серцево-судинною систем. Це зумовлює стан тимчасового малокров'я і гіпоксії мозку. Може знаходити вияв у підвищеній втомлюваності, відчутті виснаженості, зниженні працездатності.

У цей час під впливом інтенсивного функціонування залоз внутрішньої секреції збільшується збудженість центральної нервової системи підлітка, що виявляється в підвищеній дратівливості, надмірній образливості, нестриманості. Але цього може не бути, якщо дорослі виявляють чуйність, тактовність і турботу. Для нас цей період дуже важкий. У цей час проявляється прагнення до самостійності та властивих дорослим форм поведінки. Стосунки з дорослими стають складнішими. Нерозуміння змін, що відбуваються з дітьми, призводить до прояву негативізму, неслухняності. Якщо тиск з боку дорослих посилюється, це, відповідно, збільшує опір підлітка.

Визначають різні напрямки поведінки підлітка з дорослими:

1. Заперечення та негативна реакція, часом навіть неадекватно надмірна до будь-яких спроб дорослих ставитись до нього, як до дитини.
2. Бравада, гіпердемонстрація перед оточуючими – ознака власної дорослості, своїх можливостей.
3. Пошук нових стосунків із дорослими на рівних, за принципом «дорослий – дорослий».

Слайд 4

III. Виступ соціального педагога.

Вітаю вас, шановні батьки, у нашій шкільній родині. Дякую за те, що змогли відкласти усі свої справи й прийти на нашу зустріч. Ваш прихід є свідченням того, що вам не байдужа доля ваших дітей.

Ви – люди різної освіти, різного характеру, різних поглядів на життя, різної долі, але є одне, що об'єднує вас, – це ваші діти, які можуть стати горем чи радістю. Як і що треба зробити, щоб ваша дитина стала для вас щастям, щоб колись можна було сказати собі: «Життя склалося».

Думаю, що ви неодноразово чули вислів «Діти – наші квіти».

Слайд № 5

Дбайливий садівник знає наперед, яка квітка виросте з того чи іншого насіння, а от батьки, на жаль, не можуть цього знати. Зате ви можете мріяти про майбутнє своїх дітей і створювати відповідні умови для їх здійснення. Які ж мрії кожного з вас стосовно ваших дітей? Про це ми зараз і дізнаємось.

Але спочатку ознайомтеся з листами на тему «Прислухайся до мене, я – підліток» та анкетами «Ти і твоя родина», які написали ваші діти перед батьківськими зборами.

(Ознайомлення батьків з листами та анкетами).

Пубертат (підлітковий вік) один з найскладніших і найвідповідальніших періодів становлення і розвитку психіки людини. Це вік допитливого розуму, тому потрібно постійно цікавитися, куди саме спрямовує свою цікавість ваша дитина. Статевий розвиток пробуджує цікавість протилежною статтю, перше кохання тощо. У підлітковому віці зростає значення дружби й міжособистісних стосунків у колективі однолітків. Тому потрібен обов'язковий контроль з боку батьків компаній, у яких проводить час їхня дитина. Підліток часто ставить собі запитання: «Я – дитина, чи дорослий?» і сам вирішує зарахувати себе до дорослих. Але обов'язковою умовою є визнання батьками його, як дорослого. В іншому випадку може виникнути протест: неадекватна поведінка, епатажний зовнішній вигляд, вживання наркотиків тощо. Вони не стали ще дорослими, але вже й не діти. До них треба ставитися з делікатністю, бути розважливим, заспокоювати їх, не принижувати!

Юнак у цей хоче бути самостійним, йому властива раптова зміна поведінки – тікає від молодших і старших і залишається з тим, хто його розуміє. Він часто помиляється й нічого не може пояснити. А дівчинка хоче, щоб на неї звернули увагу. Діти у цей період відчувають себе приниженими, зайвими.

Дівчинка дуже хоче бути гарною, привабливою, і коли на неї не звертають уваги, це трагедія, а хлопчик, коли його ігнорують, стає агресивним або дуже замкненим. Дівчатка швидше проходять цей період і стають ніби на 2 роки старшими від хлопчиків.

Для дітей цього віку важливі ідеали, приятелі, авторитети. Тому їм потрібно пропонувати нові речі. А їхню працю треба визнати, похвалити.

Тестування батьків. Мета: провести самооцінку спілкування батьків з дітьми – підлітками (Батькам пропонується відповісти на запитання анкети).

✚ Анкета для батьків «Дитина у нашій родині»:

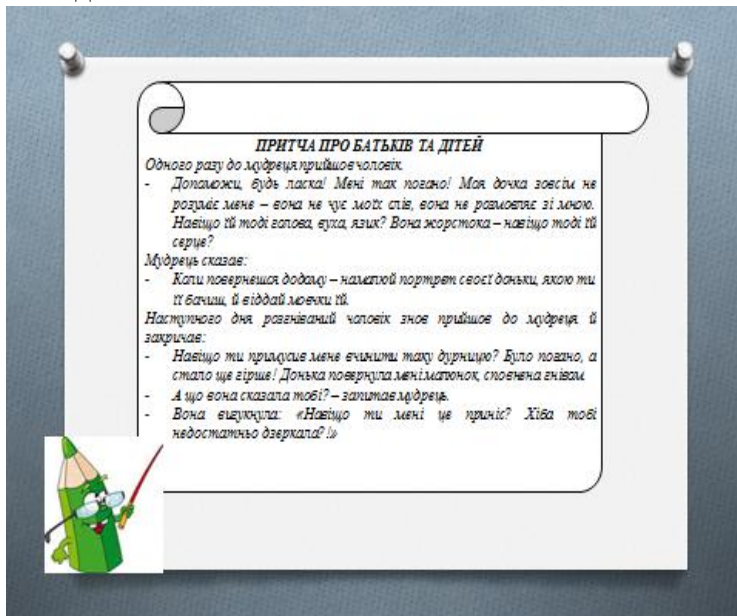
- Із ким у родині найбільш дружня ваша дитина?
- Кому з рідних довіряє дитина свої таємниці?
- Чи все ви знаєте про свою дитину?
- Чи розумієте ви свою дитину?
- Чи завжди ви поводитесь з дитиною справедливо?

- Якщо дитині погано, кому вона довіряє свої почуття?
- До кого звернеться ваша дитина, якщо потрапить у біду?

Після заповнення батьками анкети класний керівник пропонує їм звірити свої відповіді з відповідями дітей в анкеті «Ти і твоя родина».

Шановні батьки, послухайте притчу й скажіть, чи виникають у вас труднощі в спілкуванні з дітьми?

Слайд 6

ПРИТЧА ПРО БАТЬКІВ ТА ДІТЕЙ

Одного разу до мудреця прийшов чоловік.

- Допоможи, будь ласка! Мені так погано! Моя дочка зовсім не розуміє мене. Вона не чує моїх слів, вона не розмовляє зі мною. Навіщо їй тоді голова, вуха, язик? Вона жорстока. Навіщо тоді їй серце?

Мудрець сказав:

- Коли повернешся додому, намалюй такий портрет своєї доньки, якою ти її бачиш, і віддай мовчки їй.

Наступного дня розгніваний чоловік знов прийшов до мудреця й закричав:

- Навіщо ти примусив мене вчинити таку дурницю? Було погано, а стало ще гірше! Донька повернула мені малюнок, сповнена гнівом.

- А що вона сказала тобі? – запитав мудрець.

- Вона вигукнула: «Навіщо ти мені це приніс? Хіба тобі недостатньо дзеркала?!»

(Відповіді батьків)

Тестування батьків.

Батькам пропонується міні-тест «Спілкування дітей і батьків».

Уважно роздивіться запропоновані мімічні вирази обличчя й дайте відповіді на запитання.

- З яким обличчям ви найчастіше спілкуєтесь з дитиною?
- З яким обличчям найчастіше спілкується з вами дитина?
- Яким, на вашу думку, має бути вираз обличчя вашої дитини під час спілкування із вами?

Слайд 7

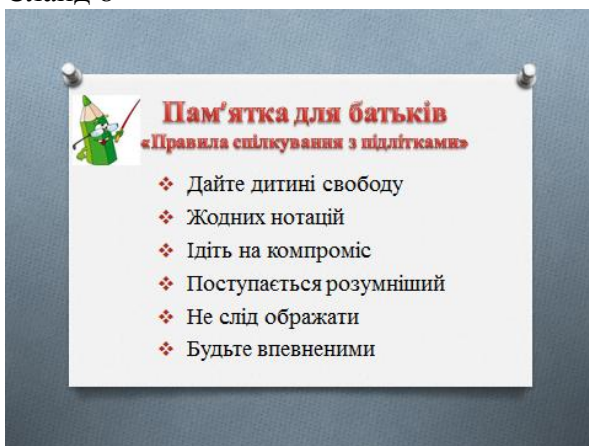

Соціальний педагог аналізує відповіді батьків і дає практичні поради щодо спілкування з підлітками.

Пам'ятка для батьків «Правила спілкування з підлітками»

- ❖ Дайте дитині свободу
- ❖ Жодних нотацій
- ❖ Ідіть на компроміс
- ❖ Поступається розумніший
- ❖ Не слід ображати
- ❖ Будьте впевненими

Слайд 8

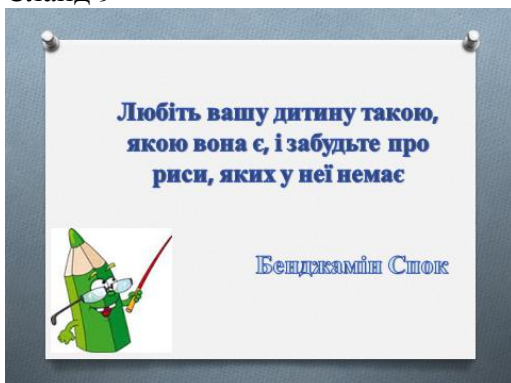

Підсумки зборів.

ПОБАЖАННЯ БАТЬКАМ

Пам'ятайте, що дитина – це дзеркало життя своїх батьків. Як у краплі води відбивається сонце, так і в дітях відображається духовне багатство мами й тата. Робіть усе, щоб дитинство й майбутнє ваших дітей було прекрасним. Любові та взаєморозуміння, успіхів, щастя вам і вашим дітям! І наостанок нагадаю вам, шановні батьки, слова відомого американського педіатра Бенджаміна Спока: «Любіть вашу дитину такою, якою вона є, і забудьте про риси, яких у неї немає».

Слайд 9

Результат виховання залежить не від ступеня суворості чи поблажливості, а від ваших почуттів до дитини й від тих життєвих принципів, які ви прищеплюєте їй.